

MODEL STRATEGIES
AND PRACTICAL MEASURES
ON THE ELIMINATION OF
VIOLENCE
AGAINST
CHILDREN
IN THE FIELD OF CRIME PREVENTION
AND CRIMINAL JUSTICE

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๕๐ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๓

<http://www.thethaibar.or.th>

มหาธีรราชานุสรณ์

องค์พระธีรราชเจ้า
ธ คือปราชญ์ผู้ลือนาม
ทรงก่อตั้งกิจลูกเสือ
การปกครองก็การุณย์
คือ “ดุสิตธานี”
สร้างฐานอันรุ่งเรือง
อุปถัมภ์เนติบัณฑิต
ยกระดับกฎหมายไทย
เป็นศูนย์รวมวิชาชีพ
โปรดเกล้าฯ ตั้ง “สภา
วางระเบียบโรงเรียนกฎหมาย
นักกฎหมายจึงจดจำ
ยี่สิบห้าพฤศจิกายน
เนติบัณฑิตรวมดวงใจ

ผู้ผ่านเข้าไพบทสยาม
ทั่วเขตคามรำลึกคุณ
ด้วยโอบเอื้อเหล่านัดรณ
ธ ทนุสร้างแบบอย่างเมือง
เป็นที่สอนซึ่งปราดเปรื่อง
จำลองเรื่องประชาธิปไตย
ทรงค้นคิดแนวทางใหม่
ให้กำเนิด “เนติบัณฑิตยสภา”
ทรงเร่งรีบเรื่องศึกษา
นิติศึกษา” เป็นหลักฐาน
ให้แพร่หลายและเลิศล้ำ
ที่ ธ ทำเพื่อผองไทย
จารึกคุณยิ่งใหญ่
เทิด ธ ไว้ไม่ลืมเลือนฯ

ประพันธ์โดย ศาสตราจารย์พิเศษ วิชา มหาคุณ

เนื่องจากปก

“วันยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี”

โกศลวัฒน์ อินทุจันทร์ยง*
วาสนา เกตุแห่ง**

ด้วยวันที่ ๒๕ พฤศจิกายนของทุกปี เป็นวันที่ยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี เพื่อรำลึกถึงนักต่อสู้หญิงชาวโดมินิกัน ๓ คน ซึ่งถูกลอบสังหารอย่างทารุณในคืนวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๖๑ โดยผู้นำเผด็จการ จากเหตุการณ์ดังกล่าวนี้เรียกร้องสิทธิสตรีในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน เรียกร้องให้ยุติความรุนแรงต่อสตรีตลอดมา สำหรับประเทศไทยมีการรณรงค์วันนี้เป็นครั้งแรก โดยมูลนิธิเพื่อนหญิง องค์กรสตรี องค์กรแรงงาน นักวิชาการและนักศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้มีการนำมาตรการยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงเสนอต่อรัฐบาล สาธารณชนและสังคมเพื่อให้เกิดการตระหนักว่า ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงไม่ใช่เรื่องส่วนตัวของผู้หญิงคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นปัญหาสังคมที่ต้องร่วมกันแก้ไข

* อัยการพิเศษฝ่ายฯ, รองโฆษกสำนักงานอัยการสูงสุด
** นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ เนติบัณฑิตยสภา

อ่านต่อหน้า ๔

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๔๐

สารบัญ

- ๒ มหาธีรราชานุสรณ์
- ๓ สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก
- ๔ เนื่องจากปก
- ๗ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ
- ๑๐ คำพิพากษากฎีกาที่น่าสนใจ
- ๑๒ เจาะฎีกาเด่น
- ๑๔ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

- ๑๖ บทความเรื่อง ค่าบริการ (Service Charge) ไม่ใช่ค่าจ้าง นายจ้างจึงไม่ต้องนำมาเป็นฐานการคำนวณเงินสมทบเพิ่มเติมพร้อมเงินเพิ่มเข้ากองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน
- ๑๙ ข้อสอบพร้อมธงคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ (สนามใหญ่) วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์กรอัยการ และพนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงฯ วันเสาร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๙ ข้อ ๓ - ๔
- ๒๒ มุมข่าว
- ๒๓ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม
- ๒๔ บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ **ที่ปรึกษา** นายชัยวัฒน์ เกตุปริชาสวัสดิ์ **ประธานฝ่ายอำนวยการ** นายสัตยา อรุณธำสรอง **ประธานฝ่ายอำนวยการ** ● นายกฤษฎา บุญยสมิต **ฝ่ายอำนวยการ** นายสุรพันธ์ ทิมกระจ่าง ● นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม ● นายมันเกียรติ ธนวิจิตรพันธ์ ● นางศิริอร เทศะบำรุง มณีนีลัญ ● นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทพรภัก ● นายโกศลวัฒน์ อินทุจันทร์ยง ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำจร **กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ** นางศิริอร เทศะบำรุง มณีนีลัญ **ผู้ช่วยบรรณาธิการ** ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง ● นายนิรันดร์ วุฒิววัฒน์ ● นายมนต์ชัย ชนินทรลีลา ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● นายอำนาจ เนตยสุภา ● นางสาวมาติกา ธนเดชากุล ● นางปฐมณ เดชเดโช ● นายไตรวิจิตร ทุจินดา **ฝ่ายดำเนินการ** นางพรพรรณ แดงอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ โสวัณณะ ● นางวาสนา เกตุแห่ง **การเงิน** นางกฤติญา โพธิ์งาม **ทะเบียน จัดส่ง** นางฉวีชา โชคชัยมาตล

การเคลื่อนไหวในวันยุติความรุนแรงต่อสตรีสากลของประเทศไทย

ในปี ๒๕๔๒ รัฐบาลได้มีมาตรการให้ ๒๐ โรงพยาบาลนำร่องในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จัดตั้งหน่วยช่วยเหลือผู้หญิงและเด็กที่ถูกกระทำรุนแรงและให้เดือนพฤศจิกายนของทุกปี เป็น “เดือนยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี”

การรณรงค์ติดริบบิ้นสีขาว เพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรีได้เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยแคนาดา เมื่อปี ๑๙๙๑ (พ.ศ. ๒๕๓๔) หลังจากเหตุการณ์สังหารหมู่นักศึกษาหญิงของมหาวิทยาลัยมอนทรีออล จำนวน ๑๔ ราย โดยผู้ทำการรณรงค์ เป็นกลุ่มอาสาสมัครชาย จำนวนประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน ที่ตระหนักถึงปัญหาความรุนแรงต่อสตรี และต้องการยุติปัญหาดังกล่าวจึงได้เรียกร้องให้ผู้ชายทั่วโลกร่วมรับผิดชอบต่อปัญหาความรุนแรงต่อสตรี และแสดงตนว่าจะไม่เป็นผู้กระทำรุนแรงต่อสตรี โดยสัญลักษณ์ริบบิ้นสีขาว (White Ribbon) นั้นเป็นสัญลักษณ์ที่ผู้ชายติดเพื่อแสดงถึงการร่วมต่อต้านการใช้ความรุนแรงต่อสตรี โดยการ “ไม่ยอมรับ ไม่นิ่งเฉย ไม่กระทำความรุนแรงต่อสตรี” ทุกรูปแบบ แต่ปัจจุบันสัญลักษณ์นี้ใช้ได้ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย เพื่อเป็นการร่วมกันรณรงค์ยุติความรุนแรงในครอบครัวด้วย

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงเห็นความสำคัญของปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงมาช้านานเพื่อการยุติความรุนแรงต่อผู้หญิง ในประเทศไทยโดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ทรงให้การสนับสนุนโครงการ “Say No : Unite to End Violence against Women” ที่ริเริ่มโดยเลขาธิการสหประชาชาติ (นายบัน คีมุน) ซึ่งเป็นโครงการรณรงค์ให้ประชาคมโลกตระหนักถึงปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิง โดยได้เปิดให้มีการลงชื่อสนับสนุนการยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงผ่านทางอินเทอร์เน็ต สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นแกนนำในการผลักดันการลงชื่อ “ในประเทศไทยภายใต้พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงสามารถรวบรวมรายชื่อได้ ๓ ล้านรายชื่อจาก ๕ ล้านรายชื่อทั่วโลก ต่อมาในปี ๒๕๕๓ ทรงมีพระดำริฯ ให้แปรเสียงสนับสนุนดังกล่าวให้เป็นรูปธรรมโดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อยุติความรุนแรงต่อผู้หญิง มอบหมายให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมและดำเนินกิจกรรมที่จัดขึ้นทั่วประเทศโดยสามารถรวบรวมกิจกรรมในประเทศไทยได้ทั้งหมด ๖๒๒,๑๘๙ กิจกรรม ซึ่งเกินกึ่งหนึ่งของเป้าหมายที่สหประชาชาติกำหนดไว้ ๑,๐๐๐,๐๐๐ กิจกรรมของโลก”

กระแสการรับรู้และความตระหนักของปัญหาการกระทำความรุนแรงต่อผู้หญิงได้แผ่ขยายอย่างรวดเร็วในวงกว้างของสังคมไทยทรงเห็นความสำคัญของปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงมาช้านาน เพื่อการยุติความรุนแรง

“เราขอเป็นหนึ่งในเสียง
ช่วยหยุด
ความรุนแรงต่อผู้หญิง”

ต่อผู้หญิงในประเทศไทย ด้วยพระเมตตาของ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาที่ทรง เห็นถึงปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงซึ่ง เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน จึงทรง รับเป็นองค์ทูตสันถวไมตรีให้กับกองทุนการพัฒนา เพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูนิเฟม (United Nations Development Fund for Women - UNIFEM) ซึ่งปัจจุบันคือ UN Women

ต่อมา พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ได้ทรงมอบหมายให้สำนักงานอัยการ สูงสุดเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ เพื่อยุติความรุนแรงต่อผู้หญิง โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง การปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ประชาชน เห็นว่าการกระทำความรุนแรงต่อผู้หญิงเป็นรูปแบบหนึ่งของการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ เป็นปัญหาสังคม ไม่ใช่ปัญหาส่วนตัวอีกต่อไป

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานอัยการสูงสุด ได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกจังหวัดทั่วประเทศเพื่อ รณรงค์สร้างความตระหนักโดยใช้โมบายล์กระดิ่ง ๑๐๐,๐๐๐ อัน ที่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้า พัทชรกิติยาภาทรงประทานให้เป็นสัญลักษณ์ในการ รณรงค์สร้างเครือข่ายยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงใน ทุกครัวเรือน โดยแนวคิดที่ว่าเสียงของโมบายล์ กระดิ่งจะเป็นการเตือนให้คนในครัวเรือนมีสติ

ยังคิด ยังทำ และไม่กระทำความรุนแรงต่อ ผู้อื่นในทุกรูปแบบ ทั้งร่วมเป็นกำลังเฝ้าระวังไม่ให้ เกิดการใช้ความรุนแรงขึ้นในชุมชนของตน มีกิจกรรมหลักประกอบด้วยการเดินทางรณรงค์ ของผู้แทนจากทุกภาคส่วน จากบริเวณด้านหน้า กระทรวงศึกษาธิการมายังอาคารสหประชาชาติ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ของภาคีเครือข่ายในการร่วม รณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความ รุนแรงในครอบครัว กิจกรรมการเสวนาทาง วิชาการ และนิทรรศการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกระแสสังคมให้เกิดความตระหนัก ต่อปัญหาและนำไปสู่การรวมพลังของทุกภาคส่วน ในการยุติความรุนแรงในประเทศไทย และ ประเทศสมาชิกในภูมิภาคอาเซียน อีกทั้งมี การรณรงค์ระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยความ ร่วมมือกับคณะทำงานด้านความเสมอภาค ระหว่างเพศและการเสริมพลังของผู้หญิง ภายใต้ กลไกการประสานงานระดับภูมิภาคเอเชียและ แปซิฟิกแห่งสหประชาชาติโดยใช้แนวคิด “เอเชีย แปซิฟิกร่วมมือยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก ผู้หญิง และใช้สี่สัปดาห์เป็นสัญลักษณ์ในการรณรงค์

ล่าสุด สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime-UNODC) ประกาศอย่างเป็นทางการ ทูลเกล้าฯ ถวายตำแหน่ง “ทูตสันถวไมตรีด้าน การส่งเสริมหลักนิติธรรมและระบบงานยุติธรรม ทางอาญาสำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้” (UNODC Goodwill Ambassador for Rule of Law in Asia) แต่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

ทั้งนี้ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ประทานพระดำรัสว่า การรับตำแหน่งทูตสันถวไมตรี เป็นโอกาสสำคัญให้ได้สนับสนุนงานของสหประชาชาติ ด้านหลักนิติธรรมและความเป็นธรรม ซึ่งมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จของการพัฒนาที่ยั่งยืน และข้าพเจ้ามุ่งหมายที่จะทำงานร่วมกับ UNODC ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการลดปัญหาอาชญากรรมและความรุนแรง ปกป้องกลุ่มผู้เปราะบางในสังคม จัดการกับปัญหาคอร์รัปชัน รวมถึงการสนับสนุนความพยายามในการเสริมสร้างหลักนิติธรรมระดับโลก

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ได้ทรงปฏิบัติพระภารกิจในด้านนี้มาอย่างต่อเนื่องมากกว่า ๑๐ ปี ทั้งยังทรงสนพระทัยพิเศษด้านการช่วยเหลือ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้หญิงในกระบวนการยุติธรรม โดยได้ทรงริเริ่มดำเนินโครงการต่าง ๆ รวมถึงการยกย่องและรณรงค์อันนำไปสู่การรับรองข้อกำหนดสหประชาชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง และมาตรการที่มีใช้การคุมขัง หรือข้อกำหนดกรุงเทพฯ (Bangkok Rules) รวมถึงการก่อตั้งสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรล่าสุดที่เข้าร่วมเป็นสถาบันเครือข่ายของ UNODC ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของ UNODC นั้น พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงผลักดันในเวทีสหประชาชาติ ให้ตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่างหลักนิติธรรม และการพัฒนามาโดยตลอดโดยทรงริเริ่มให้เกิดการประชุมเสวนาระดับนานาชาติ ว่าด้วยหลักนิติธรรม ในปี ๒๕๕๖ เพื่อสร้างแรงผลักดันทางการเมือง ให้ประเด็นความยุติธรรมความ

มั่นคง และหลักนิติธรรมได้ถูกบรรจุเข้าเป็นส่วนหนึ่งของวาระการพัฒนา

นอกจากนี้ ในระหว่างที่ทรงดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ กรุงเวียนนา ได้ทรงเข้าร่วมเวทีสำคัญในการกำหนดนโยบายความยุติธรรมระดับโลก คือ การประชุมคณะกรรมการยาเสพติด หรือ CND และการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา หรือ CCPCJ ซึ่งได้ทรงเป็นประธานในสมัยที่ ๒๑ ด้วย

ปัจจุบัน พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงดำรงตำแหน่งอัยการจังหวัดคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย จังหวัดระยอง ซึ่งพระภารกิจหลักล้วนเป็นงานช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

แหล่งข้อมูล

- สำนักงานกิจการและโครงการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักงานอัยการสูงสุด
- มุลนิธิเพื่อนหญิง
- <http://www.bbc.com/thai/thailand-38905172>
- <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=7580000131343>
- https://www.isranews.org/thaireform-other-news/36898-violence_368981.html
- <https://www.thairath.co.th/content/859074>

ปัญหาจากข้อหาเรียกกฎหมายที่น่าสนใจ

ดร.รณกฤต วรณัชชากุล*

ผลจากการที่ผู้รับจ้างเข้าทำงานในพื้นที่ ของทางราชการก่อนกำหนดเวลาตามสัญญา^๑

ข้อเท็จจริง

สำนักงาน ก. ขอรื้อว่า ได้ทำสัญญาจ้างทำงาส่วนจำกัด ท. ก่อสร้างอาคารสำนักงาน พร้อมสิ่งปลูกสร้างประกอบ เป็นจำนวนเงิน ๑๕,๙๔๐,๐๐๐ บาท โดยแบ่งงวดงานทั้งหมด ๑๖ งวด ซึ่งข้อ ๕ ของสัญญาได้กำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน ก. ให้เริ่มทำงาน และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ภายใน ๒๗๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน ให้เริ่มทำงาน เนื่องจากสถานที่ที่ใช้ในการก่อสร้างเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ของทางราชการที่ยังไม่ได้รับอนุมัติให้เข้าใช้ประโยชน์ แต่ผู้รับจ้างได้ลงมือก่อสร้างไปก่อนการได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน ก. ให้เริ่มทำงานได้

ข้อหาหรือ

สำนักงาน ก. ขอรื้อสำนักงานอัยการสูงสุด ในประเด็น ดังนี้

๑. เนื่องจากในส่วนที่ผู้รับจ้างได้ดำเนินการก่อสร้างไปก่อน ถือเป็น การปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา สำนักงาน ก. มีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญาหรือปฏิเสธไม่รับมอบงานนั้น ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. หากสำนักงาน ก. ได้เข้าทำการสำรวจตรวจสอบแล้ว งานที่ผู้รับจ้างได้ดำเนินการก่อสร้างไปก่อนถูกต้องตามรูปแบบสัญญา สำนักงาน ก. จะสามารถรับงานและเบิกจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างได้หรือไม่ อย่างไร

คำวินิจฉัยของสำนักงานอัยการสูงสุด

๑. ตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ ๕ กำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน ก. ให้เริ่มทำงาน เงื่อนไขการเข้าทำงานหลังจากได้รับแจ้งดังกล่าวนี้เป็นเงื่อนไขที่เป็นสาระสำคัญที่ผู้รับจ้างต้องปฏิบัติ เพราะพื้นที่ก่อสร้างดังกล่าวเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ของทางราชการ ซึ่งต้องขออนุมัติให้เข้าใช้ประโยชน์เสียก่อนจึงจะเข้าไปใช้ได้ การที่ผู้รับจ้างเข้าไปทำงานในพื้นที่ดังกล่าวก่อนได้รับแจ้งจากสำนักงาน ก. จึงเป็นการปฏิบัติผิดสัญญาและอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงาน ก. ได้ สำนักงาน ก. ซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างจึงมีสิทธิบอกเลิกสัญญาตามสัญญาข้อ ๕ และใช้สิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังการบอกเลิกสัญญา รวมทั้งการกำหนดค่าเสียหายตามสัญญาข้อ ๑๖ และ ๑๗ ซึ่งถ้าหากสำนักงาน ก. เห็นว่างานที่ก่อสร้างไม่อาจใช้ประโยชน์ได้ตามความประสงค์ของสำนักงาน ก. หรือ สำนักงาน ก. ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวอันจะต้องมีการรื้อถอนสิ่งก่อสร้างดังกล่าวและทำพื้นที่ให้เป็นที่เดิม สำนักงาน ก. ย่อมเรียกร้องค่าเสียหายจากการดำเนินการดังกล่าวจากผู้รับจ้างได้

๒. ถ้าสำนักงาน ก. ตรวจสอบแล้วเห็นว่า งานก่อสร้างที่ดำเนินการไปก่อนนั้นถูกต้องตามรูปแบบสัญญา สำนักงาน ก. ก็อาจรับงานซึ่งผู้รับจ้างทำได้ และดำเนินการต่อไปตามสัญญา หรือถ้าผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างจนเสร็จแล้วสำนักงาน ก. ก็อาจตรวจรับ

* อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสัญญาและหรือ ๑ สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ, น.บ. (ธรรมศาสตร์) น.บ.ท. D.S.U. (PANTHÉON-ASSAS (PARIS II)) สาขากฎหมายแพ่ง, D.E.A. สาขากฎหมายเอกชน, DOCTORAT EN DROIT PRIVÉ (NOUVEAU RÉGIME) (STRASBOURG) (เกียรตินิยมดีมาก) สาขากฎหมายเอกชน

^๑ จำนวนข้อหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด เลขรับที่ ท.๒๘/๒๕๕๖

และเบิกจ่ายเงินค่าจ้างตามสัญญาได้ ทั้งนี้ เพราะการบอกเลิกสัญญาเป็นสิทธิ เมื่อสำนักงาน ก. ไม่ใช่สิทธิเลิกสัญญา และเลือกที่จะรับชำระหนี้ตามสัญญาสำนักงาน ก. ก็ต้องชำระหนี้ค่าจ้างตอบแทนผู้รับจ้างเช่นกัน

หมายเหตุ

๑. ในสัญญาจ้างก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐ มักมีรูปแบบมาตรฐานเดียวกัน และมักกำหนดข้อความไว้ในทำนองเดียวกันในเรื่องการเข้าพื้นที่ของผู้รับจ้าง เช่น ในข้อสัญญาที่กำหนดเวลาแล้วเสร็จและสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา อาจจะกำหนดให้ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในกำหนด ๗ (เจ็ด) วัน นับถัดจากวันได้รับหนังสือแจ้งจากผู้ว่าจ้างให้เริ่มทำงาน และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑,๐๖๐ (หนึ่งพันหกสิบ) วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว เหตุที่ต้องระบุให้ผู้รับจ้างจะเริ่มทำการงานที่รับจ้างได้ก็ต่อเมื่อได้รับแจ้งจากผู้ว่าจ้าง ก็เพื่อให้หน่วยงานของรัฐได้จัดเตรียมพื้นที่หรือขออนุญาตใช้พื้นที่ให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะให้ผู้รับจ้างได้เข้าพื้นที่เพื่อทำการก่อสร้าง เพราะในบางครั้งพื้นที่ทำการก่อสร้างอาจไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของหน่วยงานของรัฐ หรือเป็นพื้นที่ราชพัสดุ

๒. การที่ผู้รับจ้างเข้าไปในพื้นที่เพื่อทำการก่อสร้างก่อนได้รับอนุญาต หากสำนักงาน ก. ต้องการรับเอาอาคารที่ก่อสร้างนั้น จะเข้าข่ายเป็นการจัดการงานนอกสั่งหรือไม่นั้น การที่บุคคลจะก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ระหว่างกันในทางแพ่งนั้น กระทำได้ด้วยการแสดงเจตนาเข้าผูกพันตนเพื่อก่อนนี้ หรือที่เรียกว่ากระทำนิติกรรมหรือสัญญา หรือเกิดจากเหตุที่ไม่ได้มาจากการแสดงเจตนาเข้าผูกพันตนเพื่อก่อนนี้ แต่เป็นเหตุที่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือที่เรียกว่า นิติเหตุ ได้แก่ ละเมิด ลากมิควรได้ จัดการงานนอกสั่ง

ในเรื่องจัดการงานนอกสั่งนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๕ บัญญัติว่า “มาตรา ๓๙๕ บุคคลใดเข้าทำกิจการแทนผู้อื่นโดยเขามีได้ว่าขานวาน

ใช้ให้ทำก็ดี หรือโดยมิได้มีสิทธิที่จะทำการงานนั้นแทนผู้อื่นด้วยประการใดก็ดี ท่านว่าบุคคลนั้นจะต้องจัดการงานไปในทางที่จะให้สมประโยชน์ของตัวการ ตามความประสงค์อันแท้จริงของตัวการ หรือตามที่พึงสันนิษฐานได้ว่าเป็นความประสงค์ของตัวการ” และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๐๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ถ้าการที่เข้าจัดการงานนั้นเป็นการสมประโยชน์ของตัวการ และต้องตามความประสงค์อันแท้จริงของตัวการ หรือความประสงค์ตามที่พึงสันนิษฐานได้นั้นไซ้ ท่านว่าผู้จัดการจะเรียกให้ชดใช้เงินอันตนได้ออกไปคืนแก่ตนเช่นอย่างตัวแทนก็ได้ และบทบัญญัติมาตรา ๘๑๖ วรรค ๒ นั้น ท่านก็ให้นำมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม” การจัดการงานนอกสั่งจึงต้องเป็นกรณีที่บุคคลใดเข้าทำกิจการแทนผู้อื่นโดยเขามีได้ว่าขานวานใช้ให้ทำหรือโดยมิได้มีสิทธิที่จะทำการงานนั้นแทนผู้อื่น และหากการเข้าจัดการงานนั้นสมประโยชน์ของตัวการ และต้องตามความประสงค์อันแท้จริงของตัวการแล้ว ผู้จัดการงานนั้นย่อมมีสิทธิเรียกให้ชดใช้เงินที่ตนได้ออกไปคืนเช่นอย่างตัวแทนได้

ตัวอย่างของการจัดการงานนอกสั่ง เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๕ บัญญัติเรื่องจัดการงานนอกสั่งว่า “บุคคลใดเข้าทำกิจการแทนผู้อื่นโดยเขามีได้ว่าขานวานใช้ให้ทำก็ดี หรือโดยมิได้มีสิทธิที่จะทำการงานนั้นแทนผู้อื่นด้วยประการใดก็ดี...” ดังนั้น บุคคลใดที่จะเข้าทำกิจการแทนผู้อื่น เช่น โจทก์เข้าไปชำระค่าใช้จ่าย ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา แทนจำเลยนั้น เข้าทำกิจการแทนได้เลยโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าตัวการจะขอให้ทำหรือมีสิทธิทำแทนหรือไม่ ยิ่งในกรณีคดีนี้เข้าทำกิจการอันเป็นหน้าที่ตามกฎหมายของจำเลย โจทก์ย่อมมีสิทธิเรียกให้จำเลยชดใช้เงินอันตนได้ออกไปคืนแก่โจทก์อย่างเช่นโจทก์เป็นตัวแทนจำเลยได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๐๑ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๐๔/๒๕๕๘^๖), ว. เข้าซื้อรถยนต์จากจำเลยแล้วผิดสัญญา ศาลชั้นต้นพิพากษาให้

^๖ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๐๔/๒๕๕๘ เรื่อง จัดการงานนอกสั่งนั้น ป.พ.พ. มาตรา ๓๙๕ บัญญัติว่า “บุคคลใดเข้าทำกิจการแทนผู้อื่นโดยเขามีได้ว่าขานวานใช้ให้ทำก็ดี หรือโดยมิได้มีสิทธิที่จะทำการงานนั้นแทนผู้อื่นด้วยประการใดก็ดี...” ดังนั้น บุคคลใดที่จะเข้าทำกิจการแทนผู้อื่น เช่น โจทก์เข้าไปชำระค่าใช้จ่าย ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปาแทนจำเลยนั้น เข้าทำกิจการแทนได้เลยโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าตัวการจะขอให้ทำหรือมีสิทธิทำแทนหรือไม่ ยิ่งในกรณีคดีนี้เข้าทำกิจการอันเป็นหน้าที่ตามกฎหมายของจำเลย คือเป็นการจัดการดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนกลางของอาคารชุดตาม พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๓ และตามข้อบังคับของจำเลยและตาม ป.พ.พ.

ว. ส่งมอบรถยนต์คันที่เช่าซื้อคืนแก่จำเลย แต่ ว. นำรถยนต์ที่เช่าซื้อจากจำเลยมาให้โจทก์ซ่อมแล้วไม่ชำระค่าซ่อม โจทก์จึงต้องเก็บรักษารถยนต์ที่โจทก์ซ่อมซึ่งเป็นของจำเลยไว้ในอู่อีก ย่อมเป็นการที่โจทก์จัดการไปสมประโยชน์ของจำเลยและต้องด้วยความประสงค์ของจำเลยที่พึงสันนิษฐานได้ โจทก์จึงมีสิทธิเรียกให้จำเลยชดใช้ค่าบำรุงรักษารถยนต์ในส่วนค่าจอดรถจากจำเลยได้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๑๘๑/๒๕๕๕)

ดังนี้ เมื่อสำนักงาน ก. ได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. เพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานพร้อมสิ่งปลูกสร้างประกอบแล้ว การก่อสร้างอาคารของห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. จึงเป็นไปตามสัญญาจ้างที่ทำไว้กับสำนักงาน ก. การที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ดำเนินการก่อสร้างอาคารก่อนเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา จึงมิใช่กรณีที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. จัดการงานนอกสั่งแต่อย่างใด เพียงแต่เป็นการชำระหนี้คือการเข้าทำการก่อสร้างก่อนเงื่อนไขและเวลาที่กำหนดไว้ตามสัญญาข้อ ๕ ที่กำหนดให้ให้ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน ก. ให้เริ่มทำงาน และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ภายใน ๒๗๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน ก. ให้เริ่มทำงาน นิติสัมพันธ์ระหว่างสำนักงาน ก. และห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. จึงตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักนิติกรรมและสัญญาเพราะเป็นการที่สำนักงาน ก. และห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ทำสัญญากันแล้ว ไม่ใช่นิติเหตุ ที่เป็นการจัดการงานนอกสั่งแต่อย่างใด

๓. เมื่อคู่สัญญาามีเหตุบอกเลิกสัญญาไม่ว่าจะ

เป็นการบอกเลิกสัญญาตามข้อสัญญาหรือโดยข้อกฎหมายตามมาตรา ๓๘๖^๓ แล้วนั้น เป็นสิทธิของฝ่ายที่มีเหตุเลิกสัญญานั้นว่าจะเลิกสัญญาหรือไม่ก็ได้ ไม่เป็นบทบังคับว่าจำต้องใช้สิทธิบอกเลิกสัญญา เพื่อกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามมาตรา ๓๙๑^๔ เสมอไป เมื่อพิจารณาถึงผลได้เสียทุกทางแล้ว หากการดำเนินการตามสัญญาจะเป็นผลดีกว่า ฝ่ายที่มีสิทธิบอกเลิกสัญญานั้นจะไม่ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาก็ได้

๔. เมื่อสัญญาจ้างก่อสร้างระหว่างสำนักงาน ก. และห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. เป็นสัญญาต่างตอบแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๖๙ ที่บัญญัติว่า “ในสัญญาต่างตอบแทนนั้น คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะไม่ยอมชำระหนี้จนกว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะชำระหนี้ หรือขอปฏิบัติการชำระหนี้ก็ได้ แต่ความข้อนี้ท่านมิให้ใช้บังคับ ถ้าหนี้ของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งยังไม่ถึงกำหนด” คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะไม่ยอมชำระหนี้จนกว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะชำระหนี้ก็ได้ ดังนั้น หากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งชำระหนี้ถูกต้องแล้ว คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งก็ต้องชำระหนี้ในส่วนของตน หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ได้ชำระหนี้ส่วนของตนคือเข้าทำการก่อสร้างเสร็จแล้ว และสำนักงาน ก. ตรวจสอบแล้วเห็นว่า งานก่อสร้างที่ดำเนินการไปก่อนนั้นถูกต้องตามรูปแบบสัญญาจ้างก่อสร้าง สำนักงาน ก. อาจตรวจรับงานนั้นไว้โดยมิใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาก็ได้ดังที่กล่าวไป และย่อมถือว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ได้ชำระหนี้โดยถูกต้องแล้ว สำนักงาน ก. ก็ต้องชำระค่าจ้างแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ผู้รับจ้างตามสัญญาจ้างก่อสร้าง

มาตรา ๓๙๗ ถ้าโจทก์ไม่เข้าชำระค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้าส่วนกลาง แทนจำเลยแล้ว อาจไม่ทันท่วงทีเป็นเหตุให้ทางการไฟฟ้านครหลวง และการประปานครหลวงตัดน้ำตัดไฟของอาคารชุด การที่เข้าทำนี้ยังเข้าช้อยกเว้นไม่ต้องคำนึงว่าจะขัดกับความประสงค์ของตัวการคือจำเลย โจทก์เข้าทำได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าจำเลยจะต้องการหรือไม่ และเมื่อโจทก์ทำการตามมาตรา ๓๙๗ นี้แล้ว โจทก์ย่อมมีสิทธิเรียกให้จำเลยชดใช้เงินอันตนได้ออกไปคืนแก่โจทก์อย่างเช่นโจทก์เป็นตัวแทนจำเลยได้ตามมาตรา ๔๐๑

^๓ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๖ ถ้าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเลิกสัญญาโดยข้อสัญญาหรือโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย การเลิกสัญญาเช่นนั้นย่อมทำด้วยแสดงเจตนาแก่อีกฝ่ายหนึ่ง

แสดงเจตนาดังกล่าวมาในวรรคก่อนนั้น ท่านว่าหาว่าจะถอนได้ไม่

^๔ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ เมื่อคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งได้ใช้สิทธิเลิกสัญญาแล้ว คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม แต่ทั้งนี้จะให้เป็นที่เสื่อมเสียแก่สิทธิของบุคคลภายนอกหาได้ไม่

ส่วนเงินอันจะต้องใช้คืนในกรณีดังกล่าวมาในวรรคต้นนั้น ท่านให้บวกดอกเบี้ยเข้าด้วย คิดตั้งแต่เวลาที่ได้รับไว้

ส่วนที่เป็นการงานอันได้กระทำให้และเป็นการยอมให้ใช้ทรัพย์สินนั้น การที่จะชดใช้คืน ท่านให้ทำได้ด้วยใช้เงินตามควรค่าแห่งการนั้น ๆ หรือถ้าในสัญญามีกำหนดว่าให้ใช้เงินตอบแทน ก็ให้ใช้ตามนั้น

การใช้สิทธิเลิกสัญญานั้นหากกระทบกระทั่งถึงสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายไม่

คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ

ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง*

“บังคับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย”

การบังคับชำระหนี้เป็นเป้าหมายสำคัญของการใช้สิทธิในทางแพ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการและปัญหาหลายประการ เช่น ลูกหนี้ไม่ยอมชำระหนี้การขอหมายบังคับคดี การยึดทรัพย์ การขายทอดตลาด และระยะเวลาในการบังคับคดี เป็นต้น สำหรับระยะเวลาในการบังคับคดีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติไว้ดังนี้

“มาตรา ๒๗๑ ถ้าคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดี (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะ (เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา) ขอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ภายในสิ้นปีนับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยอาศัยและตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น”

คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจเกี่ยวกับการบังคับชำระหนี้ที่ยกมาเป็นตัวอย่างคือ คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๓๕๙/๒๕๕๙ ซึ่งสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ (จำเลย) เต็ดขาด เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในมูลหนี้ตามคำพิพากษาจากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ในฐานะเจ้าหนี้ไม่มีประกัน

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วมีความเห็นว่า มูลหนี้ตามคำพิพากษาที่เจ้าหนี้นำมาขอรับชำระหนี้ขาดอายุความ ต้องห้ามมิให้ขอรับชำระหนี้ ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ยกคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ตามความเห็นของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

เจ้าหนี้อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่คู่ความมิได้อุทธรณ์โต้แย้งกันรับฟังเป็นยุติ ในชั้นนี้ว่า เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ศาลจังหวัดสุรินทร์มีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ชำระเงินจำนวน ๖๔๗,๑๗๒.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่เจ้าหนี้ให้ธนาคาร ในฐานะผู้ค้ำประกันร่วมรับผิดชอบชำระเงินจำนวน ๓๗๐,๖๒๘.๘๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่เจ้าหนี้ ต่อมาวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ธนาคารผู้ค้ำประกันชำระหนี้ตามคำพิพากษาแก่เจ้าหนี้เป็นเงิน ๕๒๘,๘๖๘.๑๗ บาท และวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ เจ้าหนี้นำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึดที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๘๑๘๓

* ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ตำบลแกใหญ่ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ของจำเลย ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แจ้งให้พนักงานบังคับคดีจัดการบังคับคดีแก่ที่ดินดังกล่าวไว้ก่อนเนื่องจากจำเลยประสงค์จะประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้หรือไม่ เพียงใด เห็นว่า หลังจากศาลจังหวัดสุรินทร์มีคำพิพากษาในคดีแพ่ง อันเป็นมูลหนี้ที่เจ้าหนี้นำมาขอรับชำระหนี้ในคดีนี้ แล้วเจ้าหนี้ได้ดำเนินการบังคับคดีโดยนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๘๑๘๓ ตำบลแกใหญ่ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ของลูกหนี้ไว้ภายในกำหนดระยะเวลาบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ แล้ว แม้จะล่วงเลยระยะเวลาตามบทบัญญัติดังกล่าวโดยที่ยังขายทอดตลาดทรัพย์ที่ยึดไม่ได้ก็ตามแต่ก็ถือว่าที่ดินดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการบังคับคดีตามขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าพนักงานบังคับคดี เมื่อเจ้าหนี้ได้ร้องขอให้บังคับคดีตามขั้นตอนครบถ้วนภายในสิบปีนับแต่วันมีคำพิพากษาตามบทบัญญัติกฎหมายข้างต้น เจ้าหนีื่อย่อมมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากเงินสุทธิต่างที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินดังกล่าว ดังนั้น แม้ว่าเจ้าหนี้นำหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวมายื่นคำขอรับชำระหนี้ล่วงเลยกำหนดระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่ศาลมีคำพิพากษาดังที่ศาลล้มละลายกลางได้วินิจฉัยไว้ก็ตาม แต่สิทธิของเจ้าหนี้ในอันที่จะได้รับชำระหนี้ในส่วนเฉลี่ยเท่ากับจำนวนสุทธิของเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์ที่ได้มีการดำเนินการบังคับคดีไว้แล้วย่อมได้รับความคุ้มครองเจ้าหนี้จึงไม่เสียสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ในวงเงินดังกล่าวตามพระราชบัญญัติล้มละลาย

พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๙๔ เพียงแต่ว่าหากขายทอดตลาดที่ดินแล้วได้เงินสุทธิน้อยกว่าจำนวนหนี้ที่ค้างชำระ เจ้าหนี้ไม่มีสิทธิได้รับชำระหนี้ในส่วนที่เกินจำนวนสุทธิ ซึ่งได้จากการขายทอดตลาดเท่านั้น ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้เสียทั้งสิ้นมานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา อุทธรณ์ของเจ้าหนี้ฟังขึ้นบางส่วน

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดสุรินทร์ในฐานะเจ้าหนี้ไม่มีประกัน ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๑๓๐ (๗) จากการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๘๑๘๓ ของลูกหนี้ที่เจ้าหนี้ นำยึดไว้ในจำนวนเท่ากับเงินสุทธิต่างที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินแปลงดังกล่าวโดยส่วนเฉลี่ย แต่รวมแล้วต้องไม่เกินจำนวน ๖๓๑,๑๗๙.๑๕ บาท ตามที่เจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้มา นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำสั่งศาลล้มละลายกลาง

ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้

เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาดำเนินการขั้นตอนครบถ้วนภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันมีคำพิพากษา (ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗๑) เจ้าหนี้มีสิทธินำหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งที่ศาลแพ่งพิพากษาให้ชนะคดีมาใช้สิทธิ ขอรับชำระหนี้ในส่วนเฉลี่ยเท่ากับจำนวนสุทธิของเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์ที่ได้มีการบังคับคดีไว้แล้วในคดีล้มละลาย แม้เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันมีคำพิพากษา แต่มีเงื่อนไขว่าหากขายทอดตลาดที่ดินแล้วได้เงินสุทธิน้อยกว่าจำนวนหนี้ที่ค้างชำระ เจ้าหนี้ไม่มีสิทธิได้รับชำระหนี้ในส่วนที่เกินจำนวนสุทธิ ซึ่งได้จากการขายทอดตลาด

จำเลยที่ ๓ วินิจฉัยให้ยื่นตามคำสั่งของจำเลยที่ ๒ (ยกอุทธรณ์ของโจทก์) โจทก์จึงนำคดีมาฟ้องศาลแรงงานกลางภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย ขอให้เพิกถอนคำสั่งของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ และเพิกถอนคำวินิจฉัยของจำเลยที่ ๓ และในที่สุดศาลฎีกาเห็นว่า**ค่าบริการมิใช่ค่าจ้าง** จึงพิพากษายืนตามศาลแรงงานกลางให้เพิกถอนคำสั่งของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ และเพิกถอนคำวินิจฉัยของจำเลยที่ ๓ ดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๒๙๒/๒๕๕๘ นี้ จึงเป็นเรื่องที่ศาลฎีกาได้วินิจฉัยเดินตามแนวบรรทัดฐานในคดีก่อนหน้า ซึ่งวินิจฉัยในทำนองเดียวกันตลอดมาว่า “**ค่าบริการไม่ใช่ค่าจ้าง**” เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๔๖/๒๕๒๙, ๓๕๙๑/๒๕๒๙, ๘๔/๒๕๓๑ และหลังจากปี ๒๕๕๘ ศาลฎีกาก็ได้วินิจฉัยเดินตามแนวบรรทัดฐานเดียวกัน เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๗๔/๒๕๕๐, ๑๐๗๗๐/๒๕๕๙, ๒๗๘๔/๒๕๖๐, ๓๐๔๗/๒๕๖๐ เป็นต้น ทั้งนี้สรุปเหตุผลจากคำวินิจฉัยได้ว่า เงินค่าบริการหรือเซอร์วิสชาร์จมิใช่เงินของโจทก์ผู้เป็นนายจ้าง แต่โจทก์ทำหน้าที่เรียกเก็บเงินดังกล่าวจากลูกค้าที่มาใช้บริการ

แทนลูกจ้าง แล้วรวบรวมสรุยอดนำมาเฉลี่ยแบ่งจ่ายให้แก่ลูกจ้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้กิจการของโจทก์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและจูงใจลูกจ้างให้บริการลูกค้าด้วยดี โดยเงินค่าบริการหรือเซอร์วิสชาร์จที่ลูกจ้าง**ได้รับจะไม่เท่ากับทุกเดือน** ขึ้นอยู่กับว่าจะมีลูกค้ามาใช้บริการกิจการของนายจ้างมากน้อยเพียงใด เป็นสำคัญ และโจทก์**ไม่ได้มีส่วนได้เสีย**ในเงินค่าบริการหรือเซอร์วิสชาร์จ โดยโจทก์**ไม่ได้นำค่าบริการหรือเซอร์วิสชาร์จมาลงบันทึกทางบัญชีเป็นรายรับหรือรายจ่าย** และโจทก์**ไม่เคยนำเงินของโจทก์มาจ่ายค่าบริการให้แก่ลูกจ้าง**แต่อย่างใด ๆ ดังนั้น **ค่าบริการจึงมิใช่ค่าจ้าง**

แต่อย่างไรก็ตาม หากนายจ้างได้ตกลงหรือรับรองว่าจะจ่ายเงินค่าบริการให้แก่ลูกจ้างทุกคน โดยมีจำนวนขั้นต่ำที่แน่นอนและจ่ายเป็นประจำทุกเดือน (ส่วนหนึ่งเป็นเงินที่นายจ้างเป็นผู้จ่ายให้แก่ลูกจ้างรวมอยู่ด้วย) ย่อมถือได้ว่าเป็นเงินที่นายจ้างจ่ายตอบแทนการทำงานในเวลาทำงานปกติของวันทำงาน ค่าบริการดังกล่าวจึงเป็นค่าจ้าง เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๘๗/๒๕๓๗, ๖๓๔๙/๒๕๔๑

ต่อจากหน้า ๑๖

ภาษาอังกฤษ สำหรับนักกฎหมาย

หลักไวยากรณ์

สิ่งสำคัญหนึ่งในการเรียนเกี่ยวกับภาษาคือผู้เรียนต้องเข้าใจเรื่องประเภทของคำ เพราะคำแต่ละประเภททำหน้าที่ต่างกัน และถูกวางในตำแหน่งที่ต่างกัน เมื่อต้องถูกจัดเรียงในประโยค อย่างไรก็ตาม สิ่งเหล่านี้สามารถเรียนรู้ได้จากกรณีฝึกฝนและช่างสังเกต และจากบทความข้างต้นประเภทของคำที่มีความโดดเด่น คือ คำนาม (nouns) และ คำคุณศัพท์ (adjectives) เพราะบางครั้งคำเหล่านี้มักจะมียุคศัพท์มาจากคำเดียวกัน แต่เปลี่ยนรูปแบบของคำ เมื่อเป็นคำศัพท์คนละประเภท เช่น tort (n.) แปลว่า ละเมิด ส่วน tortious (adj.) แปลว่า เกี่ยวกับละเมิด contract (n.) แปลว่า สัญญา ส่วน contractual (adj.) แปลว่า เกี่ยวกับสัญญา และ non-contractual (adj.) ไม่เกี่ยวข้องกับสัญญา เป็นต้น นอกจากนี้ผู้อ่านควรสังเกตตำแหน่งของคำแต่ละประเภท เช่น คำคุณศัพท์มักจะวางอยู่หน้าคำนาม เช่น tortious obligations หรือ คำกริยาที่เป็น verb to be เช่น people who are liable for

income tax at a higher rate

คำศัพท์ที่น่าสนใจ

Miscellaneous (adj.) เบ็ดเตล็ด

habitual residence (n.) ถิ่นที่อยู่ ซึ่งแตกต่างจาก

คำว่า domicile (n.) ภูมิลำเนา

liable (adj.) ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ตัวอย่างเช่น where the person claimed to be liable

sustain (v.) ได้ประสบ ได้รับความเดือดร้อน ได้ทนทุกข์

เมื่อถึงสถานการณ์ที่ประเทศไทยต้องเลือกกระบวนกฎหมายขัดกันในส่วนละเมิดในอนาคตประเทศไทยอาจมี ๓ ทางเลือก คงกฎหมายไว้เช่นเดิม แก้ไขกฎหมายให้เป็นหลักใหม่แต่มีหลักเดียว หรือแก้ไขกฎหมายให้เป็นชุดของหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการละเมิด ส่วนประเทศไทยจะเลือกทางใดยังเป็นคำถามที่รอคำตอบ

คำแปลและตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษจาก <http://www.ldoceonline.com> และ <https://dict.longdo.com>

ศุภกร ชมศิริ*

What should be the next step of Thailand's choice of law in tort

หลักกฎหมายขัดกันของไทยว่าด้วยละเมิด^๑ เป็นหลักกฎหมายหนึ่งของพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. ๒๔๘๑ และเป็นหลักกฎหมายซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎี double actionability ของประเทศอังกฤษ โดยในปัจจุบันยังไม่มี การเปลี่ยนแปลงแก้ไขนับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว นอกจากนี้ ศาลไทย ยังไม่เคยนำหลักกฎหมายขัดกันว่าด้วยละเมิดซึ่งได้รับอิทธิพล จากกฎหมายอังกฤษมาใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดี^๒ อย่างไรก็ดี หลักกฎหมายเรื่องเดียวกันของประเทศอังกฤษมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเริ่มจาก พ.ศ. ๒๕๑๒ มีการตัดสินคดี *Chaplin v. Boys*^๓ ที่ถือว่าเปลี่ยนแปลงหลักกฎหมาย double actionability ซึ่งถูกใช้มาเป็นเวลาเกือบหนึ่งร้อยปี ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้มีตราพระราชบัญญัติกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล - บททั่วไป^๔ (Miscellaneous Provisions) เพื่อยกเลิกหลักกฎหมายเรื่อง double actionability สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะหลักกฎหมายนี้ให้ความคุ้มครองแก่ผู้กระทำ ละเมิดมากเกินไป และต่อมาตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๒ กฎหมายระหว่างประเทศของสหภาพยุโรปที่มีชื่อเรียกว่า Rome II regulation และเป็นกฎหมายขัดกันอันเกี่ยวกับหน้าที่ไม่ได้มีมูลเหตุแห่งนี้อันเกิดจากสัญญา (the law applicable to Non-Contractual Obligations) มีผลบังคับใช้ (entry into force) ในประเทศอังกฤษ^๕ โดยกฎหมายดังกล่าวมีหลัก กฎหมายขัดกันว่าด้วยหนี้อันเกิดจากมูลละเมิด (tortious obligations) รวมอยู่ด้วย

หลักกฎหมายขัดกันว่าด้วยหนี้อันเกิดจากมูลละเมิดที่ปรากฏใน Rome II Regulation สามารถแบ่งประเภทตามประเภทของบทกฎหมายออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ บททั่วไป (the general rules) ซึ่งใช้กับการละเมิดทั่วไป บททั่วไปตาม

มาตรา ๔ เป็นหลักเกณฑ์ที่มุ่งจะสร้างความสมดุลระหว่างความแน่นอน (certainty) และความยืดหยุ่น (flexibility) ของกฎเกณฑ์^๖ ส่วนบทเฉพาะ (specific rules) ตามมาตรา ๕ - ๙ นั้นใช้กับการละเมิดที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะอันประกอบด้วย มาตรา ๕ ความผิดเพื่อละเมิดอันเกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย (product liability) มาตรา ๖ ความผิดเพื่อละเมิดอันเกิดจากการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม (unfair competition) มาตรา ๗ การละเมิดที่เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม (environmental damage) มาตรา ๘ ความเสียหายอันเกิดจากการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (intellectual property rights) และ มาตรา ๙ การละเมิดอันเกิดจากการกระทำในทางอุตสาหกรรม (industrial action) โดยสาเหตุที่ต้องมีหลักเกณฑ์พิเศษเพราะหลักเกณฑ์ทั่วไปนั้นไม่สามารถแก้ปัญหาความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการทำละเมิดได้อย่างสมเหตุสมผล อีกทั้งเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมสมัยใหม่ที่เป็นสังคมแห่งเทคโนโลยี การคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภค การส่งเสริมนวัตกรรม และขจัดปัญหาอันเกิดจากการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม^๗ ดังนั้น การเพิ่มหลักเกณฑ์เฉพาะเพื่อใช้กับการละเมิดที่มีลักษณะพิเศษดังกล่าวจึงมีความสมเหตุสมผลมากกว่าที่จะมีเพียงหลักเกณฑ์ทั่วไปเพียงอย่างเดียว แม้ว่าการมีเพียงหลักเกณฑ์เดียวจะลดความยุ่งยากในการปรับใช้กฎหมายลงไปมากก็ตาม^๘

สาระสำคัญของบททั่วไปของหลักกฎหมายว่าด้วยละเมิดของ Rome II Regulation นั้นประกอบด้วยหลักเกณฑ์ย่อย ๓ ข้อกล่าวคือ หลักทั่วไป (General Rule) ข้อยกเว้น (exception) และข้อยกเว้นซ้อนข้อยกเว้น (escape clause) และมีจุดเกาะเกี่ยว (connecting factors) ๓ จุดเกาะเกี่ยวคือ มาตรา ๔ (๑) ประเทศที่มีความเสียหายเกิดขึ้น มาตรา ๔ (๒)

* อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, น.บ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, LL.M. University of Aberdeen

^๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. ๒๔๘๑ มาตรา ๑๕

^๒ ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช, หน้า ๒๖๔

^๓ [1969] 2 All ER 108

^๔ Private International Law (Miscellaneous Provisions) Act 1995

^๕ Plender, Wilderspin, The European Private International Law of Obligations, (2009, 3rd ed, Sweet & Maxwell) p 29

^๖ C.M.V Clarkson and Jonathan Hill, p 265

^๗ Rome II regulations, Recital 19

^๘ C.M.V Clarkson and Jonathan Hill, p 271

ประเทศที่เป็นถิ่นที่อยู่ของคู่กรณีทั้งสองฝ่ายในขณะที่มีการละเมิดเกิดขึ้น และมาตรา ๔ (๓) ประเทศที่มีความเกี่ยวพันใกล้ชิดกว่าการใช้จุดเกาะเกี่ยวตามมาตรา ๔ (๑) และ ๔ (๒)

(๑) **หลักทั่วไป (General Rule)** มีสาระสำคัญว่า เมื่อมีการละเมิดที่มีองค์ประกอบระหว่างประเทศเกิดขึ้น กฎหมายที่ใช้ในการพิจารณาคดี คือ กฎหมายของประเทศที่มีความเสียหายเกิดขึ้น *“the law of the country in which damage occurs”* หรือ หลัก (lex loci damini)

(๒) **ข้อยกเว้น (exception)** มีสาระสำคัญว่า ถ้าคู่ความทั้งสองฝ่ายมีถิ่นที่อยู่ในประเทศเดียวกัน ขณะที่มีการละเมิดเกิดขึ้น กฎหมายของประเทศที่คู่ความมีถิ่นที่อยู่เป็นกฎหมายที่ใช้ในการตัดสินคดี *“where the person claimed to be liable and the person sustaining damage both have their habitual residence in the same country at the time when the damage occurs, the law of that country shall apply”*

(๓) **ข้อยกเว้นซ้อนข้อยกเว้น หรือ ข้อยกเว้นที่ไม่นำหลักเกณฑ์ทั่วไปและข้อยกเว้นมาบังคับใช้ (escape clause)** ถ้ามีจุดเกาะเกี่ยวอื่นใดที่มีความเกี่ยวพันใกล้ชิดกับประเทศใดมากกว่าจุดเกาะเกี่ยวที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ (๑) และ ๔ (๒) ให้ใช้กฎหมายประเทศนั้นในการพิจารณาพิพากษาคดี *“Where it is clear from all the circumstances of the case that the tort/delict is manifestly more closely connected with a country other than that indicated in paragraphs 1 or 2, the law of that other country shall apply. A manifestly closer connection with another country might be based in particular on a pre-existing relationship between the parties, such as a contract, that is closely connected with the tort/delict in question.”* ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้พิพากษาสามารถปรับข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมายที่มีความเคร่งครัดจนทำให้เกิดความเป็นธรรมเฉพาะคดีได้โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญของแต่ละคดีเป็นสำคัญก่อนมีคำพิพากษา

สาระสำคัญบางประการอันเกี่ยวกับบทเฉพาะ โดยจะยกตัวอย่างกรณีความรับผิดเพื่อละเมิดที่เกิดจากสินค้าไม่ปลอดภัย (product liability) สำหรับบทเฉพาะอันเกี่ยวกับการละเมิดที่เกิดจากสินค้าไม่ปลอดภัยนี้ ถือว่า เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดกันที่มีความซับซ้อนมากที่สุดหลักเกณฑ์หนึ่ง

จากหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของ Rome II Regulation โดยความซับซ้อน หรือความยุ่งยากของหลักกฎหมายขัดกันเกี่ยวกับกฎหมายขัดกันอาจจะมิสาเหตุมาจาก

ประการแรก ธรรมชาติของการละเมิดที่เกิดจากสินค้าไม่ปลอดภัย หรือที่ถูกเรียกว่า การละเมิดที่มีความซับซ้อน (complex torts) หรือ การละเมิดที่มีความเกี่ยวพันกับหลายท้องที่ (multilocal torts) กล่าวคือ สถานที่ที่มีการละเมิดเกิดในท้องที่หนึ่ง แต่ผลของการละเมิดในอีกที่หนึ่ง^๙

ประการถัดมา คำศัพท์บางคำไม่มีคำนิยามที่ชัดเจน^{๑๐} เช่น ความเสียหายอันเกิดจากสินค้าไม่ปลอดภัย (damage caused by a product) หมายความว่าอย่างไร อย่างไรก็ตาม การละเมิดที่จะอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๕ จะต้องเป็นการละเมิดที่เกิดจากการผลิตภัณฑืโดยตรงเท่านั้น เช่น ยาที่เป็นอันตราย หรือ การที่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ระเบิด ในขณะที่การละเมิดบางกรณี แม้จะเกี่ยวข้องกับสินค้าหรือผลิตภัณฑื แต่ตกอยู่ในขอบเขตของบททั่วไปตามมาตรา ๔ เช่น การละเมิดอันเกี่ยวกับการใช้งานพาหนะจนเกิดอุบัติเหตุ แต่คำศัพท์ที่ไม่นิยามให้ชัดเจนอาจมีผลทำให้หลักกฎหมายมีความยืดหยุ่นในการนำไปใช้โดยผู้พิพากษา

ประการสุดท้าย หลักกฎหมายขัดกันอันเกี่ยวกับสินค้าไม่ปลอดภัยเป็นระบบขั้นบันได^{๑๑} (cascade system) โดยเรียงจากจุดเกาะเกี่ยวที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมากที่สุดไปจนถึงจุดเกาะเกี่ยวที่มีความใกล้ชิดน้อยที่สุดโดยมีหลักเกณฑ์ย้อมทั้งหมด ๗ หลักเกณฑ์โดย ๑ หลักเกณฑ์ในมาตรา ๑๔ และอีก ๖ หลักเกณฑ์ในมาตรา ๕ เรียงลำดับกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีดังต่อไปนี้ (๑) มาตรา ๑๔ (๑) กฎหมายตามความตกลงของคู่กรณี (๒) มาตรา ๔ (๒) กฎหมายของประเทศที่คู่กรณีมีถิ่นที่อยู่ในขณะที่มีการละเมิดเกิดขึ้น (๓) มาตรา ๕ (๑)(a) กฎหมายของประเทศที่ผู้เสียหายมีถิ่นที่อยู่ในขณะที่มีความเสียหายเกิดขึ้น และมีการจำหน่ายสินค้าในประเทศดังกล่าว (๔) มาตรา ๕ (๑) (b) กฎหมายของประเทศที่ผู้เสียหายได้สินค้ามาใช้บังคับแก่คดี (๕) มาตรา ๕ (๑) (c) กฎหมายของประเทศที่มีความเสียหายเกิดขึ้นเพราะสินค้า และสินค้ามีการจำหน่ายในประเทศดังกล่าว (๖) มาตรา ๕ (๑) กฎหมายของประเทศที่ผู้ที่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายมีถิ่นที่อยู่ และ (๗) มาตรา ๕ (๒) กฎหมายของประเทศที่มีความเกี่ยวโยงใกล้ชิดแก่คดีมากกว่าหลักเกณฑ์ข้างต้นที่กล่าวมา

^๙ Distiller Co Ltd. v Thompson & Son [1971] AC 458 (PC) และ Castree v ER Squibb & Sons Ltd. [1980] 1 WLR 1248 (CA)

^{๑๐} Plender, Wilderspin, p 555-558

^{๑๑} อ้างแล้ว หน้า ๕๖๘

ค่าบริการ (Service Charge) ไม่ใช่ค่าจ้าง นายจ้างจึงไม่ต้องนำมาเป็นฐานการคำนวณเงินสมทบเพิ่มเติมพร้อมเงินเพิ่มเข้ากองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน

วรพจน์ อินทวดี* มนต์ชัย ชนินทรลีลา** สุรพร ชลสาคร***

ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๕ และพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕ บัญญัติว่า “ค่าจ้าง” หมายความว่า “เงินทุกประเภทที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นค่าตอบแทนการทำงานในวันและเวลาทำงานปกติไม่ว่าจะคำนวณตามระยะเวลาหรือคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ และให้หมายความรวมถึงเงินที่นายจ้างจ่ายให้ในวันหยุดและวันลาซึ่งลูกจ้างไม่ได้ทำงานด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกำหนด คำนวณหรือจ่ายในลักษณะใด หรือโดยวิธีการใด และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร”^๑

ตามบทบัญญัติข้างต้น “ค่าจ้าง” จึงต้องเป็นเงินที่นายจ้างกับลูกจ้างตกลงจ่ายกันตามสัญญา เพื่อตอบแทนการทำงานหรือผลงานที่ลูกจ้างทำได้สำหรับระยะเวลาทำงานปกติของวันทำงาน รวมทั้งเงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างในวันหยุดหรือวันลาที่ไม่ได้ทำงานแต่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ทั้งนี้ ค่าจ้างยังใช้เป็นฐานการคิดคำนวณเงินค่าตอบแทนหรือค่าเสียหายชนิดอื่น ๆ เช่น สิ้นจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า ค่าชดเชยค่าจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปี ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด เงินโบนัส เงินบำเหน็จ เป็นต้น

สำหรับตัวอย่างเงินค่าตอบแทนการทำงานปกติ

ที่เป็นหรือถือว่าเป็น “ค่าจ้าง” เช่น เงินเดือน เบี้ยเลี้ยงต่างจังหวัดเป็นรายเดือน (ฎ. ๒๗๖๓/๒๕๒๙, ๑๓๒๘/๒๕๒๗) ค่าครองชีพ (ฎ. ๑๔๖๙/๒๕๒๔, ๒๐๒๙/๒๕๒๓) เงินค่านายหน้า (ฎ. ๓๗๒๔/๒๕๓๗, ๕๑๓/๒๕๒๔) ค่าพาหนะ (ฎ. ๒๓๘๖/๒๕๒๗) ค่าน้ำมันรถ (ฎ. ๓๑๗๓/๒๕๒๘) เงินรางวัลหรือเงินเพิ่มพิเศษต่าง ๆ (ฎ. ๒๗๗๐/๒๕๒๘, ๑๔๓๗/๒๕๒๔) เงินค่าบริการหรือ Service Charge ซึ่งมีจำนวนขั้นต่ำที่แน่นอนและจ่ายเป็นประจำทุกเดือน (ฎ. ๖๓๔๙/๒๕๔๑, ๗๒๘๗/๒๕๓๗) เป็นต้น ; ส่วนตัวอย่างเงินที่ไม่ถือว่าเป็น “ค่าจ้าง” เพราะมิใช่เป็นเงินนายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเพื่อตอบแทนการทำงานตามปกติ (อาจจ่ายให้เป็น “เงินสวัสดิการ”) เช่น เงินค่าเช่าบ้านหรือที่พักอาศัย (ฎ. ๓๙๖๔/๒๕๒๘, ๑๗๒/๒๕๒๔) ค่าไฟฟ้า (ฎ. ๔๐๘๖ - ๔๐๘๗/๒๕๒๘) เงินรางวัลหรือโบนัส (ฎ. ๕๔๔๕ - ๕๕๖๕/๒๕๔๔, ๔๐๔๗/๒๕๒๙) เงินเพิ่มจูงใจ เบี้ยขยัน (ฎ. ๙๕๘ - ๙๗๑/๒๕๒๓) ค่าพาหนะ ค่าจอดรถ ค่าน้ำมันรถ (ฎ. ๒๑๒๑/๒๕๒๙, ๒๓๗๗/๒๕๒๖) ค่าต่อทะเบียนรถยนต์ เงินสะสมส่วนที่นายจ้างสมทบให้ลูกจ้าง (ฎ. ๒๑๒๑/๒๕๒๙) ค่าภาษีเงินได้ (ฎ. ๒๑๒๑/๒๕๒๙) เงินช่วยเหลือบุตร (ฎ. ๑๙๘๒/๒๕๓๑) เงินเปอร์เซ็นต์จากการขายหรือค่านายหน้าหรือค่าคอมมิชชั่น (ฎ. ๒๘๙/๒๕๓๑) ค่าอาหาร (ฎ. ๗๒๘๗/๒๕๓๗, ๓๑๕๕/๒๕๓๒) เงินค่าตรวจรักษา

* รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานกลาง.

** ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแรงงานกลาง.

*** ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแรงงานกลาง.

^๑ นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ได้ให้คำจำกัดความของ “ค่าจ้าง” หมายความว่า “เงินที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกันจ่ายเป็นค่าตอบแทนในการทำงานตามสัญญาจ้าง สำหรับระยะเวลาการทำงานปกติเป็นรายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือระยะเวลาอื่นหรือจ่ายให้โดยคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ในเวลาทำงานปกติของวันทำงาน และให้หมายความรวมถึงเงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างในวันหยุดและวันลาที่ลูกจ้างมิได้ทำงาน แต่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามพระราชบัญญัตินี้”.

คนใช้ (ฎ. ๑๖๙๔/๒๕๔๔) ค่าบริการ หรือ Service Charge ซึ่งเรียกเก็บจากลูกค้า (มิใช่เงินของนายจ้าง) เพื่อรวบรวมจ่ายจูงใจลูกค้าที่ให้บริการด้วยดี (ฎ. ๑๒๒๙๒/๒๕๕๕ , ๓๐๔๗/๒๕๖๐) เป็นต้น

ปัจจุบัน มีกรณีที่สำนักงานประกันสังคมเรียกตรวจสอบบัญชีค่าจ้างหรือทะเบียนค่าจ้างประจำปี (ย้อนหลังเป็นรายปี) แล้วแจ้งคำสั่งให้นายจ้างชำระเงินสมทบเพิ่มเติม^๒ พร้อมเงินเพิ่มตามกฎหมาย^๓ ในส่วนของเงิน “ค่าบริการ” (Service Charge) เพื่อเข้ากองทุนประกันสังคมหรือกองทุนเงินทดแทนเป็นจำนวนมาก แม้ว่านายจ้างที่ไม่เห็นด้วยสามารถยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ หรือคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่คณะกรรมการอุทธรณ์^๔ ก็จะมีมติว่า ค่าบริการหรือ Service Charge ถือเป็นค่าจ้าง ให้ยกอุทธรณ์ของนายจ้าง โดยหากนายจ้างไม่พอใจก็ยังมีสิทธิภาคติไปศาลแรงงานภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย หากมิฉะนั้น คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์เป็นที่สุด ซึ่งคงมีมติเพียงจำนวนหนึ่งที่นายจ้าง (ส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจโรงแรมและหรือภัตตาคาร) ได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลแรงงานเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่ง

ของสำนักงานประกันสังคมและให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์^๕ (ทั้งในส่วนของกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน)^๕

สำหรับประเด็นปัญหาข้างต้นนี้ ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษายืนตามกันมาหลายเรื่องแล้วว่า “ค่าบริการมิใช่ค่าจ้าง” เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๔๗/๒๕๖๐, ๒๗๘๔/๒๕๖๐, ๑๐๗๗๐/๒๕๕๙, ๑๒๒๙๒/๒๕๕๘, ๘๙๗๔/๒๕๕๐, ๕๗๓๘-๕๗๔๒/๒๕๔๘, ๘๔๑/๒๕๓๑, ๓๕๙๑/๒๕๒๙, ๑๘๔๖/๒๕๒๙ เป็นต้น^๕ โดยสรุปเหตุผลในคำวินิจฉัยของศาลฎีกาได้ว่า “ค่าจ้าง” ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ คือ เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นค่าตอบแทนการทำงานในวันและเวลาทำงานปกติ แต่ “ค่าบริการ” หรือ (Service Charge) ที่นายจ้างได้รับจากลูกค้านำมาเฉลี่ยแบ่งจ่ายให้แก่ลูกจ้างทุกเดือน นายจ้างเพียงแต่ทำหน้าที่เรียกเก็บจากลูกค้าแทนลูกจ้างแล้วรวบรวมสรุปรายยอดจำนวนเงินแต่ละเดือนแล้วนำมาเฉลี่ยแบ่งจ่ายให้ลูกจ้าง (อาจมีคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการมาดูแลการจัดสรรแบ่งเฉลี่ยเงินค่าบริการให้แก่พนักงาน

^๒ “เงินสมทบ” คือ เงินที่นายจ้าง ลูกจ้างจะต้องนำส่งเข้ากองทุนประกันสังคมทุกเดือน โดยคำนวณจากค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับซึ่งกำหนดจากฐานค่าจ้างเป็นรายเดือนต่ำสุดเดือนละ ๑,๖๕๐ บาท สูงสุดเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ทั้งนี้รัฐบาจะออกเงินสมทบเข้ากองทุนอีกส่วนหนึ่ง ,

“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนเพื่อใช้เป็นเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้าง (พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕) ทั้งนี้ เงินสมทบให้คำนวณจากค่าจ้างที่จะต้องจ่ายให้แก่ลูกจ้างทั้งปี คณะไม่เกิน ๒๔๐,๐๐๐ บาทต่อปี.

^๓ เงินเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อเดือน (ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๓๙ วรรคสี่, ๔๙ วรรคหนึ่ง), และเงินเพิ่มร้อยละ ๓ ต่อเดือน (ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๔๖) ;

ตัวอย่างเช่น นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้างเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท และจ่ายเงินค่าบริการหรือ Service Charge ให้อีกประมาณเดือนละ ๖,๐๐๐ บาท โดยนายจ้างนำค่าจ้างเพียงเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท มาเป็นฐานการคำนวณนำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน ต่อมาสำนักงานประกันสังคมได้ประเมินเงินสมทบจากบัญชีค่าจ้างประจำปี แล้วมีคำสั่งให้นายจ้าง (ส่วนใหญ่จะเป็นโรงแรมและหรือภัตตาคารต่าง ๆ ที่มีอยู่จำนวนมากมายนับพันแห่ง) จ่ายเงินสมทบเพิ่มเติมพร้อมเงินเพิ่มตามกฎหมายในส่วนของเงินค่าบริการหรือ Service Charge (ในแต่ละปี) นายจ้างไม่เห็นด้วยจึงอุทธรณ์คำสั่ง แต่คณะกรรมการอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ นายจ้างจึงต้องมาฟ้องศาลแรงงานเพื่อให้เพิกถอนคำสั่งและคำวินิจฉัยดังกล่าวภายใน ๓๐ วัน หากมิฉะนั้น คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์เป็นที่สุด.

^๔ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๘๗ วรรคสาม บัญญัติว่า “คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์นั้น ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่พอใจ ให้มีสิทธิภาคติไปศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัย แต่ถ้าไม่ภาคติไปศาลแรงงานภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์เป็นที่สุด”

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้มีสิทธิภาคติไปศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัย

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินทดแทนตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเป็นผู้นำคดีไปศาล ผู้นั้นต้องวางเงินต่อศาลโดยครบถ้วนตามจำนวนที่ถึงกำหนดจ่ายตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจึงจะฟ้องคดีได้

... ..” .

^๕ อนึ่ง ภายหลังจากที่ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง ให้อุทธรณ์ได้เฉพาะในข้อกฎหมายไปยังศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ^๖ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษก็ได้วินิจฉัยในทางอันเดียวกันว่า “ค่าบริการไมถือว่าเป็นค่าจ้าง” เช่น คำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษที่ ๕๖๖/๒๕๖๐.

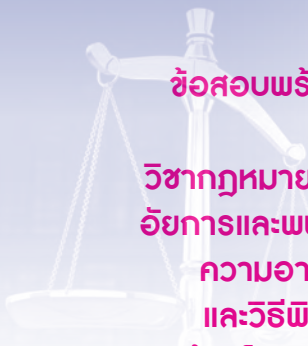
ลูกจ้าง) เพื่ออำนวยความสะดวกให้กิจการของโจทก์ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและจงใจลูกจ้างให้บริการ ลูกค้าด้วยดี โดยเงินค่าบริการหรือ Service Charge ที่ลูกจ้างได้รับไม่เท่ากันทุกเดือน ขึ้นอยู่กับว่ามีลูกค้าที่ จ่ายเงินค่าบริการหรือ Service Charge มาใช้บริการ กิจการของนายจ้างมากน้อยเพียงใดเป็นสำคัญ^๖ นายจ้างไม่ได้มีส่วนได้เสียกับเงินค่าบริการหรือ Service Charge และนายจ้างไม่ได้นำเงินค่าบริการหรือ Service Charge ลงบันทึกทางบัญชีเป็นรายรับหรือ รายจ่ายของนายจ้าง เห็นว่า ค่าบริการหรือ Service Charge จึงมิใช่เงินของผู้เป็นนายจ้างที่จ่ายให้แก่ลูกจ้าง เพื่อตอบแทนการทำงานหรือผลงานที่ลูกจ้างทำได้ สำหรับการทำงานในวันและเวลาทำงานปกติ เงินค่า บริการหรือ Service Charge จึงไม่ใช่ค่าจ้างตามมาตรา ๕ อันจะต้องนำมาเป็นฐานการคำนวณเงินสมทบเพิ่ม เต็มประจำปีต่าง ๆ เพื่อเข้ากองทุนประกันสังคมหรือ กองทุนเงินทดแทน ศาลฎีกาจึงพิพากษาให้เพิกถอน คำสั่งของสำนักงานประกันสังคม และให้เพิกถอน คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ตามพระราช- บัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ หรือพระราชบัญญัติ เงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วแต่กรณี

อนึ่ง แม้ว่าลูกจ้างจะต้องนำเงินค่าบริการหรือ Service Charge ร้อยละ ๑๐ จากนายจ้างมาเสียภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๔๐ (๑) และนายจ้างได้นำมารวมเป็นรายได้เสียภาษีเงินได้ นิติบุคคลของกิจการและภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยนายจ้าง เป็นผู้ออกไปกำกับภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ลูกค้าก็ตาม แต่ เรื่อง “รายได้” ที่ต้องเสียภาษีเงินได้ดังกล่าวก็เป็น คนละเรื่องกันกับ “ค่าจ้าง” เนื่องจากวัตถุประสงค์ใน การจัดเก็บเงินภาษีตามประมวลรัษฎากรเข้ารัฐ กับเงิน สมทบตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ หรือพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ แตกต่าง กัน โดยการประกันสังคมเป็นการสร้างหลักประกันใน การดำรงชีวิตในกลุ่มของสมาชิกที่มีรายได้และจ่ายเงิน สมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เพื่อรับผิดชอบในการ

เฉลี่ยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเจ็บป่วย คลอด บุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพและว่าง งาน เพื่อให้ได้รับการรักษาพยาบาลและมีรายได้ย่่าง ต่อเนื่อง และกองทุนเงินทดแทนมีวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นกองทุนในการจ่ายเงินทดแทนนายจ้างให้แก่ลูกจ้าง ซึ่งประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือตายเนื่องจากการ ทำงาน หรือป้องกันรักษาผลประโยชน์ให้แก่นายจ้าง หรือเจ็บป่วยเป็นโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพ ของงาน หรือโรคซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานให้แก่ นายจ้าง ฉะนั้น เงินใดจะมีลักษณะเป็น “ค่าจ้าง” หรือไม่ ย่อมต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๕ หรือพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕ เป็นสำคัญ

ดังนั้น เมื่อศาลฎีกาได้วินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้ แล้วว่าค่าบริการไม่ใช่ค่าจ้าง ผู้เขียนจึงเห็นว่าสำนักงาน ประกันสังคมและคณะกรรมการอุทธรณ์หรือคณะ กรรมการกองทุนเงินทดแทน ฯ จึงสมควรที่จะมีคำสั่ง และคำวินิจฉัยให้สอดคล้องกับหลักกรรมาภิบาล หลัก กฎหมาย และความยุติธรรมที่ศาลฎีกาวินิจฉัยวาง บรรทัดฐานไว้แล้ว เพื่อให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียม กันทั้งในส่วนของนายจ้างและลูกจ้างรวมทั้งรัฐบาลที่ ต้องออกเงินสมทบเข้ากองทุนอีกส่วนหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อ ช่วยลดปริมาณงานของสำนักงานประกันสังคมและลด ปัญหาปริมาณงานคดีฟ้องร้องให้เพิกถอนคำสั่งของ สำนักงานประกันสังคมและให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการอุทธรณ์หรือคณะกรรมการกองทุนเงิน ทดแทน ฯ ซึ่งนับวันจะมีปริมาณคดีที่ไม่ควรขึ้นสู่ศาล แร่งงานเพิ่มมากยิ่งขึ้น รวมทั้งช่วยลดภาระที่เกินจำเป็น ให้แก่นายจ้างหรือผู้ประกอบการภาคเอกชน เพราะ ผลสุดท้ายตามหลักกฎหมายและบรรทัดฐานคำ พิพากษาศาลฎีกาข้างต้นแล้วย่อมไม่อาจไปบังคับให้ นายจ้างต้องชำระเงินสมทบพร้อมเงินเพิ่มตามกฎหมาย ในส่วนของเงินค่าบริการหรือเซอร์วิสชาร์จที่ไม่ใช่ค่าจ้าง ได้ในขั้นที่สุด.

^๖ แต่ถ้าเงินค่าบริการหรือ Service Charge นั้น มีการตกลงหรือคำรับรองว่าต้องไม่ต่ำกว่าเดือนละ บาท เงินค่าบริการจึงมิใช่เงินเฉพาะที่นายจ้างเรียก เก็บจากลูกค้านั้น แต่ส่วนหนึ่งเป็นเงินที่นายจ้างเป็นผู้จ่ายให้ลูกจ้างรวมอยู่ด้วยโดยมีจำนวนขั้นต่ำที่แน่นอน และจ่ายเป็นประจำทุกเดือน ย่อมถือได้ ว่าเป็นเงินที่นายจ้างจ่ายตอบแทนการทำงานในเวลาทำงานปกติของวันทำงาน ค่าบริการดังกล่าวจึงเป็นค่าจ้าง (ฎ. ๖๓๔๙/๒๕๔๑, ๗๒๘๗/๒๕๓๗).

ข้อสอบพร้อมรศคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ

ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘

วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณา

ความอาญาในศาลแขวง หรือกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว

และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว หรือกฎหมายวิธีพิจารณาคดี

ผู้บริโภค กฎหมายล้มละลายหรือกฎหมายภาษีอากร หรือกฎหมายแรงงาน

กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา หรือกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ

วันเสาร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๙

คำถาม ๘ ข้อรวม ๘๐ คะแนนเวลาตอบ ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที (๑๔.๐๐ – ๑๗.๒๐ นาฬิกา)
ให้ยกเหตุผลประกอบคำตอบด้วย

ต่อจากฉบับที่แล้ว

ข้อ ๓ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีสมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรกจำนวน ๒๒๐ คน ซึ่งรวมถึงนายหาญด้วย แต่มีสมาชิกจำนวน ๑๐ คนขอลาออก เนื่องจากมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เย็นวันหนึ่งนายหาญได้ไปร่วมงานเลี้ยงแสดงความยินดีที่พรรคพวกจัดให้ เมื่องานเลิกระหว่างทางที่นายหาญขับรถยนต์กลับบ้าน เจ้าพนักงานตำรวจตั้งด่านตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ตามหน้าที่และเรียกนายหาญให้หยุดรถเพื่อจะตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ นายหาญซึ่งมีอาการเมาสุราไม่ยินยอมให้ตรวจ ส่งเสียงดังเอะอะโวยวาย และข่มขู่เจ้าพนักงานตำรวจ จนเจ้าพนักงานตำรวจต้องประนีประนอมผ่อนผัน ไม่ตรวจสอบและปล่อยตัวนายหาญไป แต่มีผู้เห็นเหตุการณ์ได้นำโทรศัพท์มือถือบันทึกภาพและเสียงของเหตุการณ์ดังกล่าว และนำไปเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต เมื่อสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติคนอื่นทราบเรื่อง จึงเข้าชื่อกันจำนวน ๓๐ คน ร้องขอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติให้นายหาญพ้นจากสมาชิกภาพ เนื่องจากได้กระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหนึ่งในจำนวน ๓๐ คนนั้นที่ไม่ชอบนายหาญ ได้เปิดเผยว่าเมื่อห้าปีที่แล้วนายหาญเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดฐานเล่นการพนันสลากรินรวบโดยเป็นผู้เดินโพลยฝ่ายเจ้ามือ และศาลมี

คำพิพากษาถึงที่สุดให้ปรับ ๕,๐๐๐ บาท มาก่อนที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงได้เรียกประชุมสภาฯ เพื่อพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพ เนื่องจากมีลักษณะต้องห้ามและการพ้นจากสมาชิกภาพของนายหาญ ปรากฏว่ามีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเข้าร่วมประชุม ๒๐๐ คน ซึ่งได้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติตามที่มีการร้องขอและเปิดเผยดังกล่าว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงลงมติด้วยคะแนนเสียง ๑๓๕ คน ให้นายหาญพ้นจากสมาชิกภาพเนื่องจากกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามเหตุการณ์ที่มีการบันทึกไว้และลงมติด้วยคะแนนเสียง ๑๐๕ คน ให้สมาชิกภาพของนายหาญสิ้นสุดลง เนื่องจากมีลักษณะต้องห้าม เพราะเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการพนัน ฐานความผิดเป็นผู้เดินโพลยฝ่ายเจ้ามือซึ่งถือว่าร่วมเป็นเจ้าของมือด้วย แม้ศาลมีคำพิพากษาปรับ ๕,๐๐๐ บาท ก็ตาม ส่วนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เหลือซึ่งเข้าร่วมประชุมด้วยบางส่วนลงมติว่านายหาญไม่ผิด และบางส่วนงดออกเสียง

ให้วินิจฉัยว่า นายหาญ จะต้องพ้นหรือสิ้นสุดการเป็นสมาชิกภาพของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือไม่

ธงคำตอบข้อ ๓

การที่นายหาญซึ่งมีอาการเมาสุราไม่ยินยอมให้เจ้าพนักงานตำรวจตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ ส่งเสียงดังเอะอะโวยวาย และข่มขู่เจ้าพนักงานตำรวจ เป็นการกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของการเป็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๓๐ คน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน ได้เข้าชื่อกันร้องขอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติให้นายหาญพ้นจากสมาชิกภาพตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แต่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติด้วยคะแนนเสียงเพียง ๑๓๕ คน ซึ่งน้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดในขณะนั้นจำนวน ๒๑๐ คน นายหาญจึงไม่ต้องพ้นจากสมาชิกภาพของสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วยเหตุดังกล่าวตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง

แต่การที่นายหาญเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการพนันในฐานความผิดเป็นผู้เดินโผล่ฝ่ายเจ้ามือ แม้มิได้เป็นกรณีที่นายหาญต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการพนันในฐานความผิดเป็นเจ้ามือ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๘ (๘) อันเป็นลักษณะต้องห้าม ซึ่งจะทำให้สิ้นสุดการเป็นสมาชิกภาพของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๙ (๓) แต่การที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เรียกประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของนายหาญ และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติด้วยคะแนนเสียง ๑๐๕ คน จากจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมในวันดังกล่าวจำนวน ๒๐๐ คน ให้สมาชิกภาพของนายหาญสิ้นสุดลง เนื่องจากมีลักษณะต้องห้าม เพราะเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการพนัน ฐานความผิดเป็นผู้เดินโผล่ฝ่ายเจ้ามือ ซึ่งถือว่าร่วมเป็นเจ้ามือด้วย แม้ศาลมีคำพิพากษาปรับ ๕,๐๐๐ บาท ก็ตาม ถือได้ว่าเป็นกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของนายหาญแล้ว ตามมาตรา ๙ วรรคสอง ดังนั้น

จึงถือว่านายหาญมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ (๘) และทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติของนายหาญสิ้นสุดลงตามมาตรา ๙ (๓)

ข้อ ๔ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำยม (อบต.น้ำยม) มีภารกิจในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมไปถึงการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง อบต.น้ำยม ได้จ้างนางเล็ก นางน้อย นางใหญ่ และนางโต รวม ๔ คน เป็นพนักงานจ้างรายเดือนตามภารกิจตำแหน่งผู้ดูแลเด็กเล็ก ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ มีกำหนดระยะเวลา ๔ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ อัตราค่าจ้างเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท ต่อมา อบต.น้ำยม ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้นางเล็กและนางน้อยทราบว่าจะสัญญาจ้างได้สิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ และ อบต.น้ำยม มีเหตุผลความจำเป็นต้องลดงบประมาณค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรลง จึงมิได้ต่อสัญญาจ้างให้กับบุคคลทั้งสอง แต่ปรากฏต่อมาว่า อบต.น้ำยม กลับทำสัญญาจ้างนางใหญ่และนางโตให้เป็นพนักงานจ้างรายเดือนตามภารกิจเดิมต่อไปอีก ๔ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ โดยมีได้ดำเนินการสรรหาและเลือกสรรตามวิธีการในประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด ทำให้นางเล็ก นางน้อย และบุคคลทั่วไปไม่มีโอกาสได้สมัครเข้ารับการสรรหาและเลือกสรรเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ นางเล็กและนางน้อยจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ร้องทุกข์ต่อประธานคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด และมีหนังสือลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ติดตามทวงถามผลการพิจารณาคำร้องทุกข์ดังกล่าว แต่กลับมิได้รับแจ้งผล นางเล็กและนางน้อยจึงนำคดีมาฟ้องยังศาลปกครอง ในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ โดยมีคำขอดังนี้

(๑) ให้ยกเลิกสัญญาจ้างที่ อบต.น้ำยม ได้ทำกับนางใหญ่และนางโต ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(๒) ให้ อบต.น้ำยม ต่อสัญญาจ้างให้แก่ นางเล็ก และนางน้อยอีก ๔ ปี โดยให้มีผลย้อนหลังไปจนถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

(๓) ให้ อบต.น้ำยม จ่ายเงินค่าจ้างประจำเดือน ตุลาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๙,๐๐๐ บาท แก่นางเล็กและนางน้อยด้วย

ให้วินิจฉัยว่า ศาลปกครองจะมีคำสั่งรับคดีนี้ไว้พิจารณาตามคำขอ (๑) (๒) และ (๓) ได้หรือไม่

ธงคำตอบข้อ ๔

การที่ อบต.น้ำยม ทำสัญญาจ้างลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ จ้างนางเล็กและนางน้อยเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่งผู้ดูแลเด็กเล็ก สังกัด อบต.น้ำยม สัญญาดังกล่าวมีลักษณะที่ อบต.น้ำยม คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองที่มีภารกิจในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง มอบหมายให้นางเล็กและนางน้อยซึ่งเป็นเอกชนเข้าดำเนินงานจัดทำบริการสาธารณะ ดังนั้น สัญญาระหว่าง อบต.น้ำยมกับนางเล็กและนางน้อย จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ และคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองดังกล่าวจึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ (๔)

การที่นางเล็กและนางน้อยมีคำขอ (๑) ให้ยกเลิกสัญญาจ้างระหว่างนางใหญ่และนางโต กับ อบต.น้ำยม นั้น เมื่อนางเล็กและนางน้อยไม่ได้เป็นคู่สัญญาในสัญญาจ้างดังกล่าว จึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเกิดจากการกระทำหรือการงดเว้นกระทำของหน่วยงานทางปกครอง ดังนั้น นางเล็กและนางน้อยจึงไม่อาจฟ้องขอให้ยกเลิกสัญญานั้นได้ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ศาลปกครองจึงไม่อาจมีคำสั่งรับคดีตามคำขอ (๑) ไว้พิจารณาได้

การที่นางเล็กและนางน้อยมีคำขอ (๒) ให้ต่อสัญญาจ้างให้แก่นางเล็กและนางน้อยอีก ๔ ปี โดยให้มีผลย้อนหลังไปจนถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ นั้น เมื่อ

สัญญาจ้างระหว่างนางเล็กและนางน้อย กับ อบต.น้ำยม สิ้นสุดลงด้วยการครบกำหนดระยะเวลาการจ้างตามที่ได้ทำสัญญาต่อกันไว้ จึงเป็นการสิ้นสุดการจ้างตามสัญญา อบต.น้ำยม จะทำสัญญาจ้างต่อหรือไม่ เป็นดุลพินิจของ อบต.น้ำยม ที่จะพิจารณาดำเนินการตามเหตุผลและความจำเป็น อีกทั้งในกรณีนี้ อบต.น้ำยม ก็ได้แจ้งเหตุผลว่าจำเป็นต้องลดงบประมาณค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรลง จึงไม่อาจจ้างบุคคลทั้งสองต่อไป ด้วยเหตุดังกล่าว คำขอ (๒) จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่สามารถกำหนดคำสั่งบังคับได้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๗๒ นางเล็กและนางน้อยจึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ ศาลปกครองจึงไม่อาจมีคำสั่งรับคดีตามคำขอ (๒) ไว้พิจารณาได้เช่นกัน

การที่นางเล็กและนางน้อยมีคำขอ (๓) ให้ อบต.น้ำยม จ่ายเงินค่าจ้างประจำเดือน ตุลาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๙,๐๐๐ บาท ให้แก่นางเล็กและนางน้อยนั้น แม้สัญญาจ้างจะสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ แต่ อบต.น้ำยม ยังคงให้นางเล็กและนางน้อยปฏิบัติงานในหน้าที่ต่อเนื่องตลอดมาจนถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดย อบต.น้ำยม มิได้แจ้งให้หยุดการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด ต่อมาภายหลังจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้ทราบว่าสัญญาจ้างได้สิ้นสุดตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ และอบต.น้ำยมไม่ต่อสัญญาจ้างจึงถือได้ว่าเป็นกรณีมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองในประเด็นเกี่ยวกับเงินค่าจ้างประจำเดือน ตุลาคม ๒๕๕๕ และเป็นคำขอที่สามารถกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๒ นางเล็กและนางน้อยจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ ประกอบกับเมื่อนางเล็กและนางน้อยไม่ได้รับเงินค่าจ้างของเดือน ตุลาคม ๒๕๕๕ ในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่นางเล็กและนางน้อยรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี เมื่อนางเล็กและนางน้อยนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลา ๕ ปี ตามมาตรา ๕๑ ศาลปกครองจึงรับคดีตามคำขอ (๓) ไว้พิจารณาต่อไปได้

มุมมองข่าว

สวัสดีครับ

สมาชิกจุฬาสตรชาวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

สัตยา อรุณชารี

ตามที่เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้นำผ้าพระกฐินพระราชทานไปถวายพระสงฆ์จำพรรษาถ้วนไตรมาส ณ วัดพุทธไสยาศรัย ตำบลสำเภาล่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันเสาร์ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา นั้น บัดนี้ การจัดงานดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว มียอดเงินโดยเสด็จพระราชกุศลทั้งสิ้น ๑,๕๕๘, ๗๓๕ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนห้าหมื่นแปดพันเจ็ดร้อยสามสิบห้าบาทถ้วน) ในโอกาสนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงดลบันดาลให้ทุกท่านที่บำเพ็ญกุศลร่วมกันประสบแต่ความสุข ความเจริญ ตลอดกาลเทอญ

สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา **งดการบรรยาย** ภาคปกติเวลา ๘.๐๐ ถึง ๑๖.๐๐ นาฬิกา และภาคค่ำ เวลา ๑๗.๐๐ ถึง ๑๙.๕๐ นาฬิกา ในภาคสอง สมัยที่ ๗๐ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ดังนี้

๑. วันอังคารที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๐	(วันพ้อแห่งชาติ)
๒. วันอาทิตย์ที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๐	(วันรัฐธรรมนูญ)
๓. วันจันทร์ที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๐	(ชดเชยวันรัฐธรรมนูญ)
๔. วันเสาร์ที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๐	(ต่อเนื่องวันสิ้นปี)
๕. วันอาทิตย์ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐	(วันสิ้นปี)
๖. วันจันทร์ที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑	(วันขึ้นปีใหม่)
๗. วันอังคารที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๑	(ชดเชยวันสิ้นปี)
๘. วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑	(วันมาฆบูชา)

แผนกตำราและคำบรรยาย **เปิดรับจองหนังสือรวมคำบรรยาย ภาค ๒ สมัยที่ ๗๐** โดยสามารถส่งจองที่แผนกตำรา และคำบรรยาย ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ และส่งจองทางธนาณัติส่งผ่านทางไปรษณีย์ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

แผนกหนังสือคำพิพากษาฎีกาและวารสาร มีหนังสือต่าง ๆ ออกแล้ว ดังนี้

- หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๔ ตอน ๑ - สารบาญ
- หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๕ ตอน ๑ - สารบาญ
- หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๖ ตอน ๑ - สารบาญ
- หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๗ ตอน ๑ - สารบาญ
- หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๘ ตอน ๑ - สารบาญ
- หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๙ ตอน ๑ - ๑๑
- หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๖๐ ตอน ๑ - ๒
- นิตยสารทบทวนคดีปี ๒๕๕๙ ตอน ๑ - ๔
- นิตยสารทบทวนคดีปี ๒๕๖๐ ตอน ๑ - ๓

* กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ, กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, กรรมการอำนวยการอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการวิชาการ, อนุกรรมการพิจารณามาตรฐานการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
อาจารย์ผู้บรรยายวิชาชีพการธนาคาร (ภาคค่ำ) สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
น.บ. (เกียรตินิยม), น.บ.ท., น.ม. นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิติศาสตร์ (มหาวิทยาลัยทักษิณ)

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทานประจำปี ๒๕๖๐

นายชีพ จุลมนต์ นายกเนติบัณฑิตยสภา เป็นประธานในพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ประจำปี ๒๕๖๐ ณ วัดพุทธโชศวรรย ตำบลสำเภาล่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในวันที่เสาร์ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ในการนี้มีคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา พนักงานเนติบัณฑิตยสภาและข้าราชการระดับสูงในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไปร่วมพิธีฯ ดังกล่าวด้วย

มอบกระเช้าผลไม้แสดงความยินดี

นายจรัส กาญจนขจิต กรรมการปฏิคม เป็นตัวแทนคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา มอบกระเช้าผลไม้แก่ นายชีพ จุลมนต์ ประธานศาลฎีกา นายธนฤกษ์ นิตเศรณี ประธานศาลอุทธรณ์ และนายเข้มชัย ชุตินวงศ์ อัยการสูงสุด ณ ห้องประชุมมหาวชิราวุธ ชั้น ๒ อาคารเนติบัณฑิตยสภา ในวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ในโอกาสเข้าดำรงตำแหน่งนายกเนติบัณฑิตยสภา อุปนายกเนติบัณฑิตยสภา คนที่ ๑ และอุปนายกเนติบัณฑิตยสภา คนที่ ๒

บรรณาธิการแฉลอม

ด้วย “วันมหาธีรราชเจ้า” ได้เวียนมาบรรจบอีกวาระหนึ่ง เป็นวันคล้ายวันสวรรคตของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวผู้พระราชทานกำเนิดเนติบัณฑิตยสภา ซึ่งในปีนี้ตรงกับวันเสาร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านจึงได้จัดกิจกรรมในวันดังกล่าว ดังนี้ พิธีวาง พวงมาลาถวายราชสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายฯ และจัดแสดงนิทรรศการพระราชประวัติ ณ อาคารเนติบัณฑิตยสภา ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายนของทุกปีเป็นวันที่องค์การสหประชาชาติกำหนดให้เป็น “วันยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี” เพื่อรำลึกถึงนักต่อสู้หญิงชาวโดมินิกัน ๓ คน ซึ่งถูกลอบสังหารอย่างทารุณโดยผู้นำเผด็จการเมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๑ สำหรับประเทศไทยด้วยพระเมตตาของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ที่ทรงเห็นถึงปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน จึงทรงรับเป็นองค์ทูตสันถวไมตรีให้กับกองทุนการพัฒนาเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Fund for Women - UNIFEM) ซึ่งปัจจุบันคือ UN Women ทรงเห็นความสำคัญของปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงมาช้านาน เพื่อการยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงในประเทศไทย ทรงให้การสนับสนุนโครงการ “Say No : Unite to End Violence against Women” ซึ่งเป็นโครงการรณรงค์ให้ประชาคมโลกตระหนักถึงปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิง

จุดสรวนขำเนติบัณฑิตยสภา ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ บทความ เนื่องจากปก เสนอเรื่อง “วันยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี” โดย โกศลวัฒน์ อินทุจันทร์ยง กล่าวถึง การเคลื่อนไหวในวันยุติความรุนแรงต่อสตรีสากลของประเทศไทย, บทความปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “ผลจากการที่ผู้รับจ้างเข้าทำงานในพื้นที่ของทางราชการก่อนกำหนดเวลาตามสัญญา” โดย ดร.ธนกฤต วรธนัชชากุล กล่าวถึง สำนักงาน ก. ขหรือกรณีเนื้องานในส่วนที่ผู้รับจ้างได้ดำเนินการก่อสร้างไปแล้วถือเป็นการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา สำนักงาน ก. มีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญาหรือปฏิเสธไม่รับมอบงานนั้น ได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ, บทความ คำพิพากษาศาลฎีกาที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “บังคับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย” โดย ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง กล่าวถึง การบังคับชำระหนี้เป็นเป้าหมายสำคัญของการใช้สิทธิในทางแพ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการและปัญหาหลายประการ, บทความ เจาะฎีกาเด่น เสนอเรื่อง “คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๒๙๒/๒๕๕๘” โดย รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์, มนต์ชัย ชินทรสิลา และ สุปวีณ์ มณีคล้าย กล่าวถึง ค่าบริการไม่ใช่ค่าจ้าง, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง “What should be the next step of Thailand’s choice of law in tort” โดย ศุภกร ชมศิริ โปรดติดตาม, บทความเรื่อง “ค่าบริการ (Service Charge) ไม่ใช่ค่าจ้าง นายจ้างจึงไม่ต้องนำมาเป็นฐานการคำนวณเงินสมทบเพิ่มเติมพร้อมเงินเข้ากองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน” โดย วรพจน์ อินวดี, มนต์ชัย ชินทรสิลา และ สุรพร ชลสาคร โปรดติดตาม ข้อสอบพร้อมธงคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์การอัยการและพนักงานอัยการฯ เสนอข้อ ๓ - ๔ ปิดท้ายด้วย “มุขขำ” โดย สัตยา อรุณธารี

พบกันใหม่เดือนธันวาคม

ศิริอร เทศะบำรุง มณีนีสินธุ์

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา

<http://www.thethaibar.or.th>

เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

(ลงวนสิทธิใช้ในกิจการของแผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย **คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา** จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒-๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

พิมพ์ที่ : **บริษัท กรุงสยาม พิมพ์เชิง จำกัด**

๔๓/๑๓๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐